Hazırlayan: Nedret CAMBAZ *(Uzm. Yrd.)*
TOBB TIR ve ATA Karnesi Müdürlüğü

Türk nakliyecisine ücretsiz ön beyan imkânı

Tüm TIR Karnesi hamilleri tarafından TOBB aracılığıyla ücretsiz olarak kayıt olunabilen sistem, Ocak 2009'dan bu yana Avrupa Birliği gümrüklerine elektronik ön beyanın gönderilmesine imkân tanıyor. **1 Ocak 2011'den itibaren** sistem AB tarafından yeni düzenleme çerçevesinde elektronik giriş/çıkış özet beyan yapmayı sağlıyor.

Dünya Gümrük Örgütü (DGÖ), 11 Eylül 2001 tarihinde yaşanan olaylar sonrasında ülkelerin eşya ve yolcu hareketliliğine bir dizi standart getirerek, güvenlik öncelikli yaklaşımların dünya çapında uygulanması için tavsiye niteliğinde Güvenli Standartlar Çerçevesi (Safe Framework of the Standarts) yayımladı.

Bu standartlar aşamalı olarak 2009 yılı itibarıyla Avrupa Birliği tarafından uygulanmaya başlandı. Son olarak 1 Ocak 2011 itibarıyla üçüncü ülkelerden AB'ye ve AB'den üçüncü ülkelere gerçekleştirilecek ithalat ve ihracat işlemleri için tüm taşıma türlerinde (hava yolu, deniz yolu, demir yolu, kara yolu) AB gümrük idarelerine elektronik ortamda ön varış bilgisi ve özet beyan sunulması zorunlu hale geldi.

Bununla beraber, söz konusu uygulama ile AB'ye/den gerçekleştirilecek her bir ithalat/ihracat işlemi için seçilen güzergâha göre değişkenlik göstererek tek gidişte ortalama 30 ila 100 euro arasında ilave maliyet ortaya çıkıyor. Bu durum, karayoluyla yıllık asgari 500 bin elektronik işlem yapılması öngörüsüyle yaklaşık 30 milyon euro (62 milyon TL) tutarında bir kaynağın ülkemiz nakliyecisi aracılığıyla AB'de yerleşik gümrük komisyoncularına aktarılması anlamına geliyor.

ÜCRETSİZ BİR ALTERNATİF: IRU TIR EPD SİSTEMİ

Söz konusu uygulamanın yürürlüğe girmesinden önce çeşitli faaliyetler ile sektörü konu hakkında bilgilendiren TOBB'un üyesi bulunduğu IRU (Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği) tarafından 11 Avrupa Birliği ülkesine ücretsiz ön beyan ve özet beyan yapmaya imkân sağlayan TIR EPD (TIR- Electronic Pre Declaration) uygulamasının yeni sürümü kullanıma hazır hale getirildi.

TOBB ARACILIĞIYLA ÜCRETSİZ KAYIT

Tüm TIR Karnesi hamilleri tarafından TOBB aracılığıyla ücretsiz olarak kayıt olunabilen sistem, Ocak 2009'dan bu yana Avrupa Birliği gümrüklerine elektronik ön beyanın gönderilmesine imkân tanıyor. 1 Ocak 2011'den itibaren sistem AB tarafından yeni düzenleme çerçevesinde elektronik giriş/çıkış özet beyan yapmayı sağlıyor.

BULGARİSTAN'A ÜCRETSİZ ÖZET GİRİŞ/ÇIKIŞ BEYANI MÜMKÜN

Yenilenen sistem kullanıcı dostu olmasının yanı sıra ücretsiz olmasıyla da avantaj sağlıyor. Sınır kapılarında gümrük spedisyon/aracı firmalar tarafından tek gidişte 30 ila 100 euro arasında ücret verilerek gerçekleştirilen elektronik özet beyan işlemleri, firma yetkililerince internet erişimi olan her yerden ücretsiz işlem yapılabiliyor. Türk nakliyecilerinin AB'ye karayolu ile en sık çıkış yaptıkları kapı olan Kapıkule-Kapitan Andreevo Sınır Kapısı'nda yaşanan yığılmaların da önlenmesi mümkün olacak. TIR EPD sisteminin kullanılmasıyla hem maliyet, hem de zaman açısından yaşanan sıkıntılar büyük ölçüde giderilebilecek.

Hâlihazırda sisteme Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Finlandiya, Macaristan, Letonya, Litvanya, Polonya, Romanya, Slovakya ve Slovenya dâhil. Kısa bir süre içerisinde Fransa ve Almanya'nın da IRU TIR EPD sistemine dâhil olmasıyla, Türkiye'ye yönelik ithalat taşımalarında da etkin olarak kullanılmaya başlanacak. Diğer AB ülkelerinin de bu sisteme katılması için girişimler devam ediyor.